

LIFO History X

Barikat

Αξιέπαινη η προσπάθεια της Lifo1... Γιατί όχι, ένα πρωινό ξεπλυματάκι του «βελούδινου» φασιστικού πραξικοπήματος του 1936, της «υγρής καλοκαιρινής νύχτας» της 4ης Αυγούστου...Επέτειο έχουμε.

Αλλά τι γίνονταν αλήθεια στην Αθηνά το 1936, φίλες και φίλοι;

«Συλλήψεις σεσημασμένων ληστών, Αφρικανοί μετανάστες αλλά και πολιτική ένταση. Τα συνηθισμένα», γράφει ο συντάκτης στο προοίμιο του άρθρου.

Μια συνήθεια είναι όλα ρε. Ας βάλουμε «γνώριμες φιγούρες» του σήμερα στο τότε και ας εμφανίζουμε την Αθήνα της εποχής με μία retro διάθεση, τους αθηναίους που επιμένουν να «έχουν πολύ κέφι» και τσουπ κλείνουμε το άρθρο με λίγο πολιτική ίντριγκα που οδηγεί στον Μεταξά που κάτι ανέστειλε, κάτι περιόρισε, κάτι βασάνισε...«Τα συνηθισμένα». Μακριά από τα άκρα μη βρεις μπελά! Σε μία πόλη της «μπελ-επόκ» πάνω – κάτω, με κάτι «ακατανόητες απαγορεύσεις» προς τους πολίτες που δεν το βάζουν κάτω (μια ζωή την έχουμε!) και διασκεδάζουν χωρίς αύριο. Κάπου στο «πολιτικό φόντο», βενιζελικοί και αντιβενιζελικοί που τσακώνονται αλλά τα βρίσκουν στο τέλος, μια χρεοκοπία κάπου εκεί τριγύρω και η ζωή προχωρά κανονικά. Συνηθισμένα. Σαν να μην υπήρχε αντίπαλος, σαν να μην υπήρξε τίποτα άλλο. Τίποτα. Λήθη. Λες και όλοι βολεύτηκαν με αυτές τις επιλογές, όλοι τις ανέχτηκαν ως μια συνηθισμένη κατάσταση. Έτσι μέσα από μία χαρούμενη γενικά διάθεση μαθαίνουμε λίγο lifo-style ιστορία. Μπας και συνηθίσουμε και εμείς σήμερα.

Ας το πάρουμε αλλιώς. Σύντομα. Ας σκεφτούμε τον Μεταξά ως αξιωματικό της μικρασιατικής εκστρατείας. Της ιμπεριαλιστικής επέμβασης δηλαδή του ελληνικού καπιταλισμού στην Τουρκία. Μιας επέμβασης με δεκάδες χιλιάδες νεκρούς και πρόσφυγες. Ας σκεφτούμε μια άλλη Αθήνα. Την Αθήνα των «τουρκόσπορων» όπως αποκαλούσε τους πρόσφυγες όλος ο εθνικός κορμός. Τους τουρκόσπορους που μαζί με τους «παλαιοελλαδίτες» αλλά και «ξένους» εργάτες συγκρότησαν ένα εργατικό κίνημα που δεν αστειευόταν. Από ανθρώπους που μπορεί να δούλευαν δέκα και δεκαπέντε ώρες την ημέρα αλλά πάντα έβρισκαν τον χρόνο για να οργανωθούν, να διεκδικήσουν να εκφράσουν έμπρακτα την αλληλεγγύη τους στον δρόμο και να ρίξουν φάπες στους χαφιέδες και στους μπάτσους. Τον πραγματικό αντίπαλο δηλαδή τόσο των βενιζελικών όσο και των αντιβενιζελικών. Τον «εχθρό-λαό» με την ψυχολογία του αγώνα, ενάντια στον οποίο συσπειρώθηκε όλος ο αστικός πολιτικός κόσμος, που σύχναζε στα κοσμικά στέκια της «Αθήνας του Μεταξά».

Τον Μεταξά τον διόρισαν για να αντιμετωπίσει τον αναδυόμενο «κομμουνιστικό κίνδυνο». Τον διόρισαν και τον στήριξαν στην επιβολή ενός σκληρότατου φασιστικού καθεστώτος, που εντός του δημιουργήθηκαν οι άνθρωποι και οι όροι και για τα επόμενα, όποτε τα χρειάστηκαν.

Γράφει χαρακτηριστικά στην «Καθημερινή» της εποχής ο Παναγιώτης Τσαλδάρης:

«Δεν υπάρχουν πλέον δημοκρατικοί και βασιλικοί, βενιζελικοί και αντιβενιζελικοί. Υπάρχει από την μίαν πλευράν η μεγάλη πλειονότης του ελληνικού λαού η οποία, εμμένουσα εις τας μακραίωνας εθνικές παραδόσεις και πιστεύουσα εις τα σύμβολα της πατρίδος, της θρησκείας, της οικογένειας κι της ηθικής, παρακολουθεί ταυτοχρόνως την εξέλιξη των

συνθηκών της ζωής μη αποστέργουσα την πρόοδον και τα εκ της ταύτης αγαθά. Από την άλλη πλευράν, υπάρχει η μειονότης, η έχουσα ως σημαία την κοινωνικήν ανατροπήν, το ποδοπάτημα των ιερών της φυλής συμβόλων, την διάλυση της οικογένειας, την κατάλυση της θρησκείας (...)»²

Αυτή η μειονότης ήταν ο εχθρός – λαός που σε κάθε απεργία άφηνε πίσω τους νεκρούς και τραυματίες όπως στην Θεσσαλονίκη τον Μάη του 1936 με 13 νεκρούς και σχεδόν 300 τραυματίες. Από αυτόν κινδύνευαν τα «ιδανικά του έθνους» και ενάντια σε αυτόν διορίστηκε λίγες μέρες μετά τα γεγονότα του Μάη νέος υπουργός εσωτερικών ο Θεόδωρος Σκυλακάκης, παλιός συναγωνιστής του Μεταξά στην απόπειρα πραξικοπήματος του 1923 και από το 1934 αρχηγός ναζιστικής οργάνωσης³. Για τα ιδανικά της πατρίδας οι φασίστες από τότε ήταν χρήσιμοι. Άλλοι περίσσευαν. Όπως περισσεύουν και σήμερα.

Τρία χρόνια μετά, το 1939, ο δικτάτορας πλέον Μεταξάς σε ομιλία του στην Καλαμάτα έλεγε⁴:

«ο θάνατος του αείμνηστου Δεμερτζή με έφερεν εις τη θέσιν του Πρωθυπουργού. Και το περίεργον, το οποίον συνέβη τότε, και το οποίον αποδεικνύει πόσο το καθεστώς της 4ης Αυγούστου ήτο και είναι αναγκαίο εις την χώραν και τας ανάγκας αυτής ήτο το εξής: εμέ με γνώριζαν όλοι από ετών ότι ήμουν αντικοινοβουλευτικός, εμέ με γνώριζα όλοι ότι ήμουν εχθρός των κομμάτων. Και όμως, όταν παρουσιάσθην πρωθυπουργός μέσα εις την βουλήν εκείνην, χωρίς καμίαν βία, χωρίς καμίαν πίεσιν, μου έδωκαν όλοι, πλην κομμουνιστών, όλοι οι άλλοι ψήφο εμπιστοσύνης. Και όχι μονάχα τούτο, αλλά και μου εψήφισαν το πρόγραμμα, το οποίο είναι επάνω κάτω εκείνο το οποίο εφαρμόζομεν τώρα (...)»

Το “info” στο τέλος του άρθρου αναφέρει, με (φυσικά!) αξιολογικά ουδέτερο ύφος:

«Εκείνο, λοιπόν, το πρωινό της 4ης Αυγούστου, με πρωτοβουλία του ίδιου του Μεταξά, αποφασίστηκε η αναστολή πολλών διατάξεων του Συντάγματος, καθώς και η διάλυση της Βουλής». Σαν να έγινε κάποια «δύσκολη μεταρρύθμιση», κάποιο «αναγκαίο νοικοκύρεμα.

Χούντα έγινε παιδιά, χούντα! Φασιστικό πραξικόπημα ρε!!! Υολο ρε...

Υ.Γ.1: Το Lifo-style είναι μαγικό: σε κάνει να συνηθίζεις τα πάντα, ώστε να μην καταλαβαίνεις τίποτα.

Υ.Γ.2: Τι να κάθεσαι να χαλιέσαι με τους αγώνες και τα όνειρα όταν υπάρχει κέφι; Υολο ρε!

Υ.Γ.3: Όταν ο Μεταξάς παρέδιδε τους πολιτικούς κρατούμενους της ακροναυπλίας στους Ναζί, εκπλήρωνε τον ιστορικό του ρόλο ως υπερασπιστής του έθνους,ε; Αλλά δεν λέμε τίποτα παραπάνω γιατί θα αρχίσουν τις υστερίες οι Καλυβομαραντζήδηδες πάλι.

Υ.Γ.4: Αυτό δεν το ξεχνάμε.

1 <http://www.lifo.gr/mag/features/3702>

2 Άγγελος Ελεφάντης, Η επαγγελία της αδύνατης Επανάστασης, ΚΚΕ και αστισμός στον Μεσοπόλεμο, Θέμελιο 1999

3 Ο Ελληνικός φασισμός στον μεσοπόλεμο, τ. Α΄, εκδόσεις antifa scripta

4 Ό.π. σ.134.